A person should not eat

לא יאכל אדם -

Overview

The משנה teaches that one should not eat ממוך למנחה on סמוך בפסח on ערב פסח. Seemingly one may not eat before davening מנחה every day of the year; תוספות addresses this and other issues.

פירוש אפילו התפלל ומשום מצה כדאמרינן בגמרא' -

The explanation of this prohibition of eating on ערב פסח is that it applies even if he davened מנחה already, and the reason for this prohibition is because of the requirement to eat מבה that night as the גמרא states later -

דבלא התפלל תפלת מנחה אפילו בשאר ימות השנה אסור כדתנן בפרק קמא דשבת ^{2} (דף ט,ב). For if he did not daven the מנחה prayer, it is forbidden to eat (until he davens even on the other days of the year as the משנה teaches in the first ערב פסח סמוך למנחה therefore it must mean here that he is not permitted to eat on ערב פסח סמוך למנחה, even if he already davened מנחה – מנחה

asks: תוספות

ואם תאמר ומה לא יאכל אי מצה³ אפילו קודם נמי אסור -

And if you will say; and what is it that he should not eat, if it means that he should not eat מצה, but that cannot be, since he is prohibited from eating מצה even before - סמוך למנחה

- ממיו⁷ - ממיול בירושלמי בירושלמי כל האוכל מצה בערב הפסח כאילו בועל ארוסתו בבית חמיו האוכל מצה בערב הפסח אלמוד ירושלמי האוכל מצה on מצה it is as if he was intimate with his betrothed in his father-in-law's house

ואי במיני תרגימא⁸ הא אמר בגמרא (דף קז,ב) אבל מטבל הוא במיני תרגימא -

1

 $^{^{1}}$ See later קז,ב. See רש"י there שיכנס לה משום who writes, שיכנס לה כשהוא שיכנס.

 $^{^2}$ The משנה there states וכו' ולא לאכול שיתפלל שיתפלל מנחה לא לאנחה לא לאנחה לא

³ One is forbidden to eat מדרבנן (even) before noon מדרבנן (from the שעה החמישית or about 10am standard time), and it is forbidden from noon, so our משנה cannot be discussing eating מדאורייתא.

⁴ In our פרק ה"א.

⁵ The simple understanding of this statement is that it is forbidden to eat מצה the entire day of .ערב הפסה

⁶ In those days after the ארוסה the ארוסה would remain in her parents house until the נישואין, which took place sometime later (similar [but not the same] as an engaged woman nowadays remains with her family until the marriage).

⁷ The analogy is just like his ארוסה will be permitted to him later when she becomes a נשואה, but as of now she is forbidden to him, similarly here by the מצה, it will be permitted and even required of him to eat the מצה later after nightfall, but not now on ערב פסה .

⁸ See 'תוס there (מצה as to the meaning of תרגימא. In any event it is not bread or מצה, but rather something like fruits, etc.

And if the משנה means other types of food, but the גמרא states that ר' יוסי ruled, 'however he may dip in the various types of הרגימא; so what food is prohibited סמוך –

מוספות answers:

ויש לומר דאיירי במצה עשירה?

And one can say that the משנה is referring to 'rich' מצה -

- דלא אסר בירושלמי אלא במצה הראויה לצאת בה חובתו¹⁰ ואוכלה קודם זמנה אסר בירושלמי אלא במצה הראויה לצאת בה חובתו¹⁰ ואוכלה קודם זמנה which is eligible to fulfill one's obligation, however he eats it before the proper time -

אבל מצה עשירה שריא וכן היה נוהגיי רבינו תם:

But ערב פסח is permitted to be eaten on ערב פסח (before מצה עשירה), and so was the custom of the ה"ה.

Summary

The prohibition of not eating on ער"פ סמוך למנחה applies to מצה נשירה; even if one davened מנחה already

Thinking it over

תוספות writes that the prohibition of eating מצה on ערב פסח is limited only to מצה which is ערב בה חובתו '¹² What would be the ruling regarding (for instance) מצה which was not made לשמה (with which one is not יוצא ידי חובתו), may one eat it on ^{13} ערב פסח?

¹³ See [מהרש"א הארוך].

⁹ מצה עשירה is made from a dough that was not kneaded with water, but rather with either oil, eggs, or fruit juices exclusively. This מצה may not be used for the מצה on the סדר night. See מוצה אכילת מצה that the תורה that the מוצה (שני) (בברים (דברים היא מוצה)))).

¹⁰ See 'Thinking it over'.

¹¹ See תוספות הרא"ש who writes, 'וכן היה ר"ת נוהג בערב הפסח שחל להיות בשבת שהיה עושה סעודה ג' במצה עשירה'. (presumably it was before ממוך מנחה).

¹² See footnote # 10.